

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**
Навчально-науковий інститут права

07-02-69S

СИЛАБУС SYLLABUS	Історія держави та права зарубіжних країн History of state and law of foreign countries	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	OK25	
Освітній рівень Level of Education	Перший (бакалаврський) Bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	08	право law
Спеціальність Field of Study	081	право law
Освітня програма	право	
Degree Programme	law	

РІВНЕ – 2024

Силабус навчальної дисципліни Історія держави та права зарубіжних країн для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою Право спеціальності Право Рівне. НУВГП. 2024. 18 стор.

ОП на сайті університету: <http://surl.li/tbkbfl>

Розробник си­ла­бу­су: *При­ступ­люк Ві­кторія Ле­оні­дів­на, кан­ди­дат юри­дич­них наук, за­ступ­ник ди­рек­то­ра ТОВ «Центр євро­пей­ської сер­ти­фі­ка­ції», Пан­ке­вич Іван Ми­ро­но­вич, до­ктор юри­дич­них наук, про­фе­сор ка­фе­дри кон­сти­ту­цій­но­го пра­ва та га­лу­зе­вих дис­ци­плін*

Си­ла­бус сх­ва­ле­ний на за­сідан­ні ка­фе­дри кон­сти­ту­цій­но­го пра­ва та га­лу­зе­вих дис­ци­плін:
Про­то­кол № 2 від 25 ве­ре­сня 2024 ро­ку

За­ві­ду­вач ка­фе­дри: *Ми­щук Ін­на Во­ло­ди­мирів­на, к.ю.н. про­фе­сор*
 Ке­рів­ник (га­рант) ОП: *Ми­щук Ін­на Во­ло­ди­мирів­на, к.ю.н., про­фе­сор,*
 Сх­ва­ле­но нау­ко­во-ме­то­ди­чно­ю ра­дою з якос­ті ННІП:
Про­то­кол №2 від 26 ве­ре­сня 2024 ро­ку

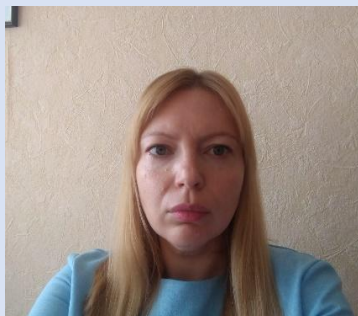
Го­ло­ва нау­ко­во-ме­то­ди­чно­ї ра­ди з якос­ті ННІ: *Цим­балюк Ва­ле­рій Іванович, к.ю.н., про­фе­сор.*

По­пе­ред­ня вер­сія си­ла­бу­су 07-02-43S

© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА	
Навчальної дисципліни «Історія держави та права зарубіжних країн»	
<i>Навчальна дисципліна «Історія держави та права зарубіжних країн» є дисципліною фахового циклу підготовки за освітньою програмою «Право» за спеціальністю 081- Право.</i>	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	«Право»
Спеціальність	081 - Право
Рік навчання, семестр	Рік навчання – 2, семестр – 1
Кількість кредитів	5
Лекції:	Для денної форми навчання – 30 Для заочної форми навчання - 14
Практичні заняття:	Для денної форми навчання – 22 Для заочної форми навчання - 14
Лабораторні заняття:	-
Самостійна робота:	Для денної форми навчання – 98 Для заочної форми навчання - 122
Всього	150
Курсова робота:	-
Форма навчання	Денна, заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	державна

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА

Лектор		<i>Панкевич Іван Миронович, доктор юридичних наук, професор кафедри конституційного права та галузевих дисциплін</i>
Вікіситет	Панкевич Іван Миронович— Вікіситет (nuwm.edu.ua)	
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-2826-9610	
Канали комунікації	Ел. адреса: i.m.pankevych@nuwm.edu.ua	
Лектор		<i>Приступлюк Вікторія Леонідівна, кандидат юридичних наук, заступник директора ТОВ «Центр європейської сертифікації»</i>
Вікіситет	<u><i>Вікторія Леонідівна Приступлюк — Вікіситет (nuwm.edu.ua)</i></u>	
ORCID	https://orcid.org/0009-0000-2827-241X	
Канали комунікації	Ел. адреса: v.l.prystupliuk@nuwm.edu.ua	
ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ		
Мета та завдання		

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія держави та права зарубіжних країн»: є концептуалізувати історико-правові відомості про процеси державо та правотворення в зарубіжних країнах та їх особливості; формування широкого загальнокультурного світогляду в питаннях історії держави та права зарубіжних країн, професійної правосвідомості та правової культури майбутнього юриста, вміння аналізувати історико-правові документи тощо; дати систематичний огляд історії утворення та розвитку держави та права від найдавніших часів до нашого часу, зосереджуючись в основному на найбільших цивілізаційних здобутках кожної історичної епохи: стародавній світ та античність, середньовіччя, новий та новітній час.

Основними завданнями освітньої компоненти є: дати можливість студентам отримати цілісне уявлення про державні та правові інститути країн Заходу і Сходу в процесі їх історичної еволюції; з'ясувати причини і процес виникнення, розвитку та функціонування різних історичних типів форм держави і права, державних органів і найважливіших інститутів права, які існували протягом усієї історії людства та спричинили найбільший вплив на історію державності; показати закономірності зміни одних історичних типів держави і права іншими виходячи з конкретних умов життя суспільства окремих країн; простежити державно-правові процеси у зарубіжних країнах, причини їх походження, природа і значення на певних історичних етапах; закріпити вміння та навички самостійної роботи студентів з джерелами та історіографією з окресленої проблематики, застосовувати сучасні підходи до їх трактування; вести конструктивну дискусію; інтерпретувати результати власних наукових досліджень та формулювати обґрунтовані висновки.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=444>

Передумови вивчення*

(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

При вивченні освітньої компоненти «Історія держави та права зарубіжних країн» використовуються та розширюються компетентності, які набуваються здобувачами при вивченні дисциплін «Теорія держави і прав», «Історія держави і права України», «Конституційне право зарубіжних країн».

Компетентності

IK – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

ЗК1 - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3 – знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК13 – здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки та технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК14 – цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК18 – здатність володіти навичками публічних виступів, ведення переговорів, професійної та наукової дискусії, підготовка та демонстрація результатів дослідження.

СК1 – здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК2 – здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК3 – цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК4 - здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК5 – здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

СК6 – здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.

СК8 – здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК10 – здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11 – здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12 – здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13 – здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК17 – здатність аналізувати правові процеси і явища в історичному контексті.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

PH2 – знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

PH3 – проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

PH5 – давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

PH6 – оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

PH18 - застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

PH19 – пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

PH20- виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

PH21 – готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

Структура та зміст освітнього компонента

Тема	ПРН	Форми організації навчання	Кількість годин	
			денна форма навчання	заочна форма навчання
1	3,5,6,18,19,20	Л	2	1
		ПР	2	1
<p>Тема 1. Історія держави і права зарубіжних країн через призму науки та навчальної дисципліни.</p> <p>1. Притаманні характеристики для історії держави і права зарубіжних країн.</p> <p>2. Історія держави і права зарубіжних країн як наука та навчальна дисципліна.</p> <p>3. Функції, принципи та методологія історії держави і права зарубіжних країн.</p> <p>4. Джерела історії держави і права зарубіжних країн.</p>				

	5. Притаманні риси періодизації історії держави і права зарубіжних країн.		СР	12	16
2	2. Тема Державність і право в рамках Стародавнього Сходу. 1. Причини утворення держави на Стародавньому Сході. Іригаційна теорія. 2. Єгипет: особливості держави та законодавства. 3. Месопотамія: особливості держави та законодавства. 4. Індія: особливості держави та законодавства. 5. Китай: особливості держави та законодавства.	3,5,6,18,19,20	Л	2	1
			ПР	2	1
			СР	6	8
3	3. Держава і право в розрізі Античного світу. 3.1 Становлення та розвиток давньогрецької держави і права. 3.2. Спарта: характерні особливості. 3.3. Афіни: характерні особливості. 3.4. Стародавній Рим: характерні особливості.	3,5,6,18,19,20	Л	2	1
			ПР	2	1
			СР	12	16

	Середньовічних держави і право країн Європи. 4.1. Загальна характеристика феодалної держави і права. 4.2. Держава франків в розрізі історичних особливостей державності та права. 4.3. Англія в розрізі історичних особливостей державності та права. 4.4. Німеччина характерні особливості.		ПР	2	1
			СР	12	14
5	Тема 5. Загальна характеристика Середньовічних держави і право країн Азії та Африки 5.1. Арабський халіфат в розрізі історичних особливостей державності та права. 5.2. Візантійська імперія в часи Середньовіччя. 5.3. Характерні риси для держави і права Африки в період Середньовіччя.	3,5,6,18,19,20	Л	2	1
			ПР	2	1
			СР	6	8
	Разом модуль 1.		Л	10	5
			ПР	10	5
			СР	48	62

	<p>період Новітньої історії</p> <p>6.1. Велика Британія та її шлях розвитку в часи Новітньої історії.</p> <p>6.2. Німеччина та її характерні особливості для даного періоду.</p> <p>6.3. Франція: Велика французька революція, держава і право.</p> <p>6.4. Держава і право Франції у XIX – на початку XX століття.</p> <p>6.5. Сполучені Штати Америки: погляд на передумови утворення</p> <p>6.6. Конституційно-правовий процес становлення США як незалежної держави.</p> <p>6.7. Особливості розвитку держави і права США у перші дві третини XIX століття.</p> <p>6.8. Громадянська війна 1861-1865 років і розвиток держави і права США у кінці XIX – на початку XX століття.</p>				
			ПР	2	1
			СР	10	12
6	<p>Тема 7. Новітній державно-правовий розвиток окремих країн Західної Європи</p> <p>7.1. Велика Британія (Об'єднане Королівство Великобританії</p>	3,5,6,18,19,20	Л	2	1
			ПР	2	1

	<p>виток розвитку держави та права.</p> <p>7.2. Німеччина (Федеративна Республіка Німеччина): новий шлях.</p> <p>7.3. Франція (Французька Республіка): характерні риси погляду у майбутнє.</p> <p>7.4. Основні риси права країн Західної Європи.</p>				
8	<p>Тема 8. Новітній державно-правовий розвиток окремих країн Східної Європи</p> <p>8.1. Чехія (Чеська Республіка): особливості держави та законодавства.</p> <p>8.2. Польща (Республіка Польща) та її характерні особливості в умовах періоду.</p> <p>8.3. Сербія (Республіка Сербія): характерні особливості в умовах періоду.</p> <p>8.4. Основні риси права країн Східної та Південно-Східної Європи.</p>	3,5,6,18,19,20	Л	2	1
			ПР	2	1
			СР	5	6
9	<p>Тема 9. Держава і право окремих країн Америки в Новітній час.</p> <p>9.1. Сполучені Штати Америки та її характерні особливості в умовах періоду.</p> <p>9.2. Канада: особливості</p>	3,5,6,18,19,20	Л	4	2
			ПР	2	2

	9.3. Бразилія: унікальність та права.			СР	10	12
10	Тема 10. Особливості державно-правового розвитку окремих країн Азії в Новітній час 10.1. Ісламська Республіка Іран: характерні особливості держави та законодавства. 10.2. Держава Ізраїль: характерні особливості держави та законодавства. 10.3. Китайська Народна Республіка: унікальність держави та права. 10.4. Держава Японія : характерні особливості держави та законодавства. 10.5. Республіка Індія: унікальність держави та права.	3,5,6,18,19,20		Л	4	2
				ПР	2	2
				СР	10	12
11	Тема 11. Історико-правовий огляд утворення та розвитку Європейського Союзу 11.1.Європейська інтеграція, передумови створення єдиної Європи. 11.2.Основні етапи формування Європейських співтовариств і Європейського Союзу.	2,5,6,18,19,20, 21		Л	4	2
				ПР	2	2

організація політичної влади в Європі. 11.4. Організаційна структура Європейського Союзу. Україна в процесах інтеграції.		СР	10	12
	Разом модуль 2.	Л	20	9
ПР		12	9	
СР		50	60	
ВСЬОГО	Л	30	14	
	ПР	22	14	
	СР	98	122	

Форми та методи навчання

Форми проведення занять: лекції, практичні заняття, консультації.
Форми організації освітнього процесу: навчальні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, контрольні заходи.
Особливості практичної підготовки: вирішення ситуаційних завдань, наукові дослідження; дискусії; долучення до занять фахівців-практиків.
Види навчальної роботи студента: практичні завдання, дискусії, опитування, ситуативні вправи, ділова гра, індивідуальне науково-дослідне завдання.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

мультимедіа-, проєкційна апаратура (проектори, екрани, смартдошки тощо), комп'ютери, інтернет мережі, бібліотечні фонди, законодавча база України у відкритому доступі.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання

Вид занять	Бали	Форма контролю
1. Поточна складова оцінювання		
Змістовий модуль 1		
Тема 1. Історія держави і права зарубіжних країн через призму науки та навчальної дисципліни.	5	Опитування на практичному занятті. Практичне завдання.

Тема 2. Державність і право в рамках Стародавнього Сходу.	5	Опитування на занятті. Практичне завдання.
Тема 3. Держава і право в розрізі Античного світу.	4	Опитування на занятті. Ситуативні вправи. Практичне завдання.
Тема 4. Особливості Середньо-вічних держави і право країн Єв-ропи.	5	Опитування на занятті. Ситуативні вправи. Практичне завдання.
Тема 5. Загальна характеристика Середньовічних держави і право країн Азії та Африки	4	Опитування на практичному занятті.
Тема 6. Еволюція держави і права у період Новітньої історії	4	Опитування на практичному занятті. Практичне завдання. Ситуативні кейси.
Тема 7. Новітній державно-правовий розвиток країн Європи	4	Опитування на практичному занятті. Ситуативні кейси.
Тема 8. Новітній державно-правовий розвиток окремих країн Східної Європи	4	Опитування на практичному занятті. Практичне завдання.
Тема 9. Держава і право окремих країн Америки в Новітній час.	4	Практичне завдання.
Тема 10. Особливості державно-правового розвитку окремих країн Азії в Новітній час	5	Практичне завдання.
Тема 11. Історико-правовий огляд утворення та розвитку Європейського Союзу	4	Практичне завдання.
Усього практичні заняття	48	
Індивідуальне науково-дослідне завдання	12	Наукова стаття, або тези або реферат.
Усього поточна складова оцінювання:	60	
2. Підсумкова складова оцінювання		
2.1 Модульний контроль №1	20	Тести
2.2 Модульний контроль №2	20	Тести
Усього підсумкова складова оцінювання:	40	
РАЗОМ:	100	

Рекомендована література

Основна література:

1. *Історія держави і права зарубіжних країн: підручник/ за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Бандурки; [Бандурка О., Швець Д., Бурдін М., Головка О. та ін.; вступ. слово О. Бандурки].* Харків: Майдан, 2020. 618 с
2. *Яремчук В. Д. Історія держави і права зарубіжних країн: дефініції, схеми, таблиці: навчальний посібник / В. Д. Яремчук.* - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. - 244 с.
3. *Історія держави і права зарубіжних країн : підручник / [авт. кол.: О. М. Бандурка, О. М. Головка, І. А. Логвиненко та ін.], за заг. ред. О. М. Бандурки; МВС України, Харків. нац. унт внутр. справ. – 2-ге вид., допов. та змін. – Харків : ХНУВС, 2021. – 596 с.*
4. *Історія держави і права зарубіжних країн. Навчальний посібник/ Трофанчук Г.І. Юрінком Інтер. 2024. 396 с.*
5. *Ковалів М. В., Тимчишин Т. М., Ніканорова О. В. Основи права Європейського Союзу: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 212 с.*
6. *Американська система влади. Повноваження і мета. Теодор Дж. Лові, Бенджамін Гінзберг, Кеннет А. Шепсл, Стівен Ансолабігір, Гегрі Ган. Літопис. 2024. 960с.*

Допоміжна література:

1. *Європейська хартія місцевого самоврядування. Страсбург, 15 жовтня 1985 року. Офіційний переклад. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_036*
2. *Історія держави і права зарубіжних країн. Для підготовки до іспитів. Навчальний посібник/ Тетарчук І.В. - Центр учбової літератури. 2020. 172с.*
3. *Європейський Союз : навч. посіб. / [А. О. Бояр (кер. авт. кол.), Н. П. Карпчук, Н. І. Романюк та ін.] ; за ред. А. О. Бояра, С. В. Федонюка. Київ : ФОП Маслаков, 2020. 600 с.*
4. *Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 268 с.*
5. *Загальний огляд і порівняльний аналіз положень Конституцій країн Європи і України. Лавринович О.В./Практичний посібник. ОВК. 2024. 516 с.*
6. *Формування порівняльно-правового мислення варшавських юристів у першій третині XIX століття. Монографія. Кресін О.В. Норма права. 2021. 252 с.*
7. *Імамат: інститут ісламської державності в соціокультурному просторі шиїзму. Лубський В.І., Лубська М.В., Лубська Т.І., Васильєва І.В., Гололобова К.О. Монографія/ЦУЛ. 2024. 664 с.*

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. *Офіційний сайт Бібліотеки ім. В.І. Вернадського; <http://www.nbuv.gov.ua>*
2. *Офіційний сайт Бібліотеки Інституту Поглиблених Правничих Студій. Велика Британія; <http://www.ials.sas.ac.uk/library/>*
3. *Офіційний сайт Верховної Ради України <http://zakon.rada.gov.ua>*

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі вищої освіти при вивченні освітньої компоненти «Історія держави та права зарубіжних країн» мають можливість виконувати наукові дослідження індивідуальних тем, за узгодженням з викладачем, та висвітлювати їх на наукових конференціях, семінарах, круглих столах, шляхом написання наукових тез та статей. За результатами виконання наукових досліджень (окрім ІНДЗ) студенти отримують додаткові бали.

1. Панкевич І. Становлення сучасної представницької демократії: український та зарубіжний досвід // Конституція України: ціннісний вимір 25-річного досвіду державотворення та правотворення: Тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 23 червня 2021 р.) / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – К. : Принт-Сервіс, 2021. С.369-377.
2. Панкевич І. Історія становлення інституту прав людини // Загальна декларація прав людини ООН 1948 року: стан реалізації в Україні: матеріали круглого столу (м. Івано-Франківськ, 10 грудня 2019 року) / упорядник В. Розвадовський. Івано-Франківськ: ДВНЗ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2019.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Під час вивчення ОК «Історія держави та права зарубіжних країн» формуються такі soft skills: здатність комунікувати, логічно мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, Навички ведення перемовин, навички міжособистісних відношень, вміння працювати в команді, аналізувати сукупність документів, робити логічні висновки, правильно ставити запитання, обґрунтовувати свою думку та інші.

Дедлайни та перескладання

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці дисципліни в MOODLE

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <https://cutt.ly/twLxw8ER>. Згідно цього документу також реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті.

Студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Вимоги до відвідування

Відпрацювати пропущені заняття студенти можуть шляхом самостійного вивчення лекційного матеріалу та виконання практичних завдань із відповідних тем. При цьому пропущене усне опитування можна відпрацювати на консультації.

Використання мобільних телефонів, планшетів та ноутбуків для вирішення практичних завдань на заняттях дозволяється, окрім контрольних заходів (опитування, тестування тощо).

Автор
Завідувач кафедри

Інна МІЩУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1393
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000009B6C3700C8C2C100